

Polgo Galesia Dabeba Pas Aseani

Hasia nedebo tau sabo po

Te Jisas Kraizde gesi wiegi yai po sela pabo bidi dabe augwaligo te Juda dabego t̄o tagalama tama haniani gasa t̄oba pali sogo, tede augwaligo te gesi po te Juda hani we bidi dali, te Juda hani is̄awai we bidi dali sibolo te gesi po ola mani. Tama te po odali we bidi meba augwaligo te po mu po dao homu eyu, Kraiz wali pabo gagalali. Polgo te po ola mabo s̄e te Galesia Provinsde yali. Tiali goli nosali gasa bidi dabe augwaligo te po wai, “Te we bidi Kraiz mu wali pabo homu eyu da, teda hasia augwali te da Juda hani we bidi tiwai pedaluyu, tama te Godigo Mosesbolo mani bomo yai po wali peyu, tama te bidi dabe augwaligo Godigo d̄aj sainogo eyu augwa tigi togwao,” te po wai.

Pol agai homugo te tobage po ola mabo po te dolo meni. Tialima te Galesia Provins tomode gasa bidi augwaligo te Kraizgo po wali pali we bidibolo te po wai, “Te bidi Pol te Godigo po sela pabo bidi mu menio, aga te bomo yai pode geda muani,” te po wai. Te po obaso, Polgo e pas te Galesia t̄ode bidali Kraiz wali pali we bidibolo asēna tolali, agai augwali tau somainogo yai. Tama tiyu, agai augwali ola mani, Godigo digi aga i obaso, aga te Kraizgo po sela pabo bidi mu dao. Tama agai te Juda hani is̄awai we bidibolo Kraizde po pusumainogo eyu, Godigo

aga te şeba muani. Te we bidi te Juda hani tiwai pedalomainao po tagalao, Polgo wali. Bidi aga Kraizde konealubo po daş weyu, tama aga homu Kraizde naga tialubo bidi, te bidi Godigo gedude doloba pai bidi pedalaibao, Polgo te po wali. Tama te pasde simanobo po te tama wai, te Kraisgo da bidi te magi şe isawai te tedali wiegi yai olo mu bidibo bidi dabe pedalomainu yali sogo, te Tedali Mobo Bidigo dago yabo wiegi yai kolesagadu pabo tş dodolobaso, tama dago te wiegi yai kolesaga te gasa bidi dabeba ebao, te po wai dao.

Godigo digi te bidi Pol agai po sela pabo bidi nigilai po

(Daş 1:1–2:14)

¹ Ena da Pol da. God agai ena tagala palali, eno agai po wagi pomainogo yai. Bidigo ena tagala palobeo, bidi mego ena te po wagi pabo şeba mubeo. Te menio. Te God dago Aya dali te agai te gş pagede ma hodolai bidi Jisas Kraiz dali, augwali sigo ena te şeba muai dao. ² Tama ena dali, ena dali bidibo ama dabe tigidali dali, dago te pas dage Galesia tş tomode bidibo Kraisgo po wali pabo we bidibolo aşena tolobao. Tama aşenama, tama dwasianu hani deli delibolo te po aşena tolobao. ³ Tama dago homugo God dago Aya dali, dago Genuai Bidi Jisas Kraiz dali, te augwali sigo dagebolo olo tau sabo şe eyu, dage dwagi yai homu elama bidao. ⁴ Tama Kraiz agai te dago Aya Godigo homu wali peyu, tama aga digi aga bidibo ula olo mayu, agai dago yali

dwai dwai seḡe te sela sawai. Tama tiyu agai homu da e tḡde megi elalubo dwai kolesagade sela pomainogo yai. ⁵ Tama agai te seḡ ebaso, dago God agai nogi sesemane sogo ugwaba mu sao. Eno homugo dago tama wainao.

Kraisde dwagi yai gesi po me deli digi elalubao

⁶ Tegoba! Dagego yali seḡde ena noma mu salio. Dagego magi yaliwe? Te Kraisi agai dage olo tau siyu, tama God agai dage i wai dao. Tiali goli polo tama dagego te seḡ tagaluyu, tama dagego gasagi yai po wali pabo gagalali. Tama te gasagi yai po dagebolo pusali bage augwaligo “Ao, e po Kraisde dwagi yai gesi po mu dao,” wali. ⁷ Tiali digi gasa wiegi yai po me elalubeo. Mu menio. Bidi meba augwaligo dagego homu kolesaga gasaba hasegelabo homu eyu, tama augwaligo te Kraisde wiegi yai po gasaba begelainogo yai. ⁸ Tiali goli, dago digi, ma Godigo seḡ ebo ensel bidi me deligo digi te dagebolo dago polobadu wali gesi wiegi yai po hasegelama, gasa po weyu da, teda da te moni sia dabo buluba pao, te eno homugo. ⁹ Dago te po polobadu wai dao, tama megi me eno ma obao, niwai bidi agai te dagego polobadu odali dwagi yai po wasiayyu da, tama agai gasagi yai po dagebolo obaso da, teda te po wabo bidi aga te siaba pao, hagamainao.

¹⁰ Te eno te tobage bomai po weyu, te we bidi augwaligo ena dali dwagi yai homu emainogo wabeo. Te menio. Eno homugo God agai ena dali dwagi yai homu yaibao. Eno te tobage po weyu, we bidi augwaligo eno nogi ugwaba sao, eno te homu ebowe? Woo, te menio. Eno te we

bidi te enade homu bega sabo po wagi sogo da, teda ena Kraisgo şe ebo bidi bidigi menio.

Godigo Pol agai po sela pabo bidi nigilai po

¹¹ Ama dedeo, dagebolo eno mu po obao, e wiegi yai gesi po eno polobadu dagebolo wali po page te bidi mego pedalomainogo ebeo. ¹² Tama eno te po bidi mede sabeo. Tama bidi mego te po enabolo ola mabeo. Mu menio. Jisas Krais aga digi enabolo te po ola mayu waselai. Tama te koneama, ena da Godigo tagala palai po wagi pabo bidi mu dao, te dagego koneaibao.

¹³ Te eno polobadu yali kolesaga te ena Juda bidi hani dali bidibadi yali şe po, te po dagego polo odai dao. Tama eno Jisas konesişbadi, te Juda bidi hanigo Godibolo lotu wabo şe eno wali pai dao. Tama te tiwai bidibadi, te sogode eno Kraisgo po wali pabo bidi hani elala bilaluai, tama eno te hani tigidali mu ela silainu homu eyu bidaluali. * ¹⁴ Tama augwali dali homu dene isişbadi eno te şe yai. Tama me, te ena gesi bidi bidibadi, dena Juda dabego waişgo yali kolesaga wali pabo homu ebode, tede te Juda hani tomode elaluali gesi bidi tigidali eno ena abagi dede te dena waişgo kolesaga wali pabo şede augwali aiyaba elaluali. Te Juda dabego ebo şede eno bomu mu elama, tama Juda hani tomode nogi sai.

¹⁵ Tiali digi, polobadu eno idago ena ame nesişbadi, tama Godigo ena te sogo sa muai dao. Tama tiyu, agai ena dali aga dwagi yai homu eyu, olo tau siyu, tama ena ame nenama, tama

* **1:13:** Tpi 8:3; 22:4-5; 26:9-11

aga bidi mu pedalumainu ilama, tama agai ena i wai, eno agai şe emainogo yai. ¹⁶ Tama agai ena i olama, tama agai eno homu mu hasegelainogo eyu, tama agai homu 'Megi eno Polbolo eno ogwa waselaibao,' te homu eyu, tama te sogo agai aga ogwa Jisas enabolo waselai. Tama eno te Juda bidi hani isişwai we bidibolo te bidi Jisasde gesi dwagi yai po pusigi pomainogo eyu, God agai ena i olama, tama ena gasa bidigo bidibo digiba pabeo, agai enabolo te şe page ola momainogo eyu teba pabeo. Te menio. * ¹⁷ Tama Godigo ena i wasişbadi, agai gasa bidi dabe aga po sela pabo bidi dabe nigilai dao. Augwali Jerusalem hanude bidali. Tama Godigo enabolo aga ogwa waselama, tama nosali ena augwali dali te şede po miainogo ena Jerusalemba pabeo. Te menio. Eno te bidi meni yai tş Arebia teba osogo bidigi pai. Tama nosali te tş tagalama, tama ena te Damaskus buluba bidigi pai. ¹⁸ Tama nosali kibu be sela bidama, tama ena Jerusalem hanuba pai, tama Pita dali po miainogo yai. Tama ena aga dali bidibadi, Sarere si te me deli tama sogo tede bidai. ¹⁹ Tama ena tede bidibadi, te Godigo po sela pabo bidi tigidali eno subeo. Te dago Genuai Bidi Jisas aga amanu Jems deli naga bidibo eno suai, Pita dali. ²⁰ Tama eno megı dage dali aşena tolobo po, te eno te yali şede tibo po dage dali wagobeo. God agai koneani, e po mu po naga dao.

²¹ Tama Jerusalem tagalama, tama nosali ena ma te tş Siria dali te Silisia te tş siba pai. ²² Tama

* **1:16:** Tpi 9:3-6; 22:6-10; 26:13-18

te sogo te Kraisde wadolama te Judia tõe bidali we bidi augwaligo ena gesabi susiama, ²³ tama gasa bidigo enade wali po naga odai. Tama augwaligo enade te po wai, “Polobadu te bidi Pol agai da elebo şe yai, dago Jisasde konealubo po doloyu yai. Tiali goli aga homu begelama, tama megi aga biliyu, agai we bidibolo te po wabo dao, “Te Jisasde konealubo po te po mu po dao.”” Augwaligo enade te Godigo ena homu hasegelali po odali. ²⁴ Tama augwaligo enade te po odoyu, tama augwaligo Godigo nogi ugwaba sai. Tama tibaso, te şede dagego koneagameo, Godigo digi te eno dagebolo ola mani gesi dwagi yai po agai enabolo ola mawai dao.

2

Godigo po sela pabo bidi dabe augwaligo Pol agai yali şe po odama, tama te usu dao wali

¹ Te ena gasa bulude bidibadi, te kibu be nogo si olama, şağa badu me si me si bidai. Tama nosali ena dali Barnabas da si Jerusalemba pai. Tama eno te bidi Taitus me selama, da hodobo pai. Te da bidi sela Jerusalem hanuba sabolama, tama tede da dali pedalali şe dagego bugagia koneao. * ² Ena Jerusalemba olo pabeo. Menio. Godigo digi ena teba pao obaso, ena pai. Tama da teba sabolama, tama te tobolu bidi dabe augwaligo beba pali. Te dagebolo gasagi yai po ola mabo bage augwaligo te Jems dali, Pita dali, Jon dali, te bidi sela te tuni bidi dabe da, te homu ebao. Tama da augwaligo beba sabolama, tama

* **2:1:** Tpi 11:30; 15:2

eno augwalibolo naga te eno te Juda bidi hani isawai we bidibolo pusali dwagi yai po te eno augwalibolo ola mawai. Te eno polobadu yali Godigo po pusubo şe me, megi ebo şe me te şe olo ela tagalidali weyu, eno augwalibolo te şe yali po page ola mawai. ³ Tama te sogo Taitus ena dali bidai. Tama aga te Grik bulu bidi dao, Juda bidi menio. Tiali goli te tobolu bidi dabe augwaligo sisinama, tama po mibadi, te bidi Taitus te Juda dabego kolesaga wali peyu, te aga tigiwali togolama tama dago bomu yai po tigidali wali pao, augwaligo te po wabeo. Menio. ⁴ Tama te sogo gasa bidi meba asai. Tama augwaligo “Ao, da Jisas wali pabo bidi dao,” weyu, te tibo po naga wai. Sa asobo bidi tiwai augwali geme aselama, tama da dali wadolali. Tama polobadu da te da Juda dabego wai dabego nigali bomu yai po dologode bidaluali. Tama da Krai Jisasde wadolama, tama agai da te kolesagade tagalali, da olo bugagia bidimainogo yai. Tiali goli te bidi dabe augwaligo te kolesaga page geme suagasai, augwaligo da te augwa bomu yai po dologoba ma munama tama tede daı olama, da tede bidimainogo yai. ⁵ Augwaligo homugo te bidi aga Krai go hani tomoba asobo si, tama hasia aga tigi togwao, da Juda dabe tiwai eyu, tama dago bomu yai po tigidali wali pao. Tiali goli augwaligo Godigo gesi dwagi yai po dolidali weyu, tama te po bugagia bidiyu dage tau somainogo, dago augwaligo wali po odobeo. Te po dago polo odama tagalali.

⁶ Te Jems dali, Pita dali, Jon dali, te tobage bidi dabe augwali Jerusalem hanude bidiyu, te

we bidigo gedude augwali te Godigo bidi hani tobolu bidi dabe tiwai bidai. Tiali goli, eno homu augwali da genuai bidi dawe, ma olo bidi dawe, te magigo menio. God agai we bidi osola subo si, agai augwaligo tigide osola subo meni. Tama te tobolu bidi nogi elalubo bidi sela augwaligo gasa po te eno te Juda hani isiawai we bidibolo wabo pode wadolobeo. ⁷ Mu menio. Augwaligo koneai, God agai te Pitago agai po te Juda hanibolo pumainogo yai tiwai gilama, tama megii Godigo ena te Juda hani isiawai we bidibolo te Godigo po pumainogo tagala palai bidi dao. ⁸ Tama God agai te Pitago aga bomo menama, tama Pitago te Juda bidi hanibolo Godigo po selama pusigi pali. Tama tiwai me te God agai digi enabolo aga bomo menama, tama eno te Juda hani isiawai we bidibolo Godigo po sela pusigi palio. ⁹ Tama Jems dali, Pita dali, Jon dali augwali te Godigo hani bidi tomode te be ni bomo elama dolalubo tiwai bidama dolaluai, te we bidigo gedude. Tama te bidi sela augwaligo koneai, te God agai ena olo mu tau siyu, tama enabolo te se mawai. Tama tibaso, augwaligo ena dali Barnabas dali si nogo mani. Tama nogo mayu, da tigidaligo te homu yali, te da sigo te Juda hani isiawai we bidi tomode Godigo se yaibao, tama augwali selago te Juda bidi hani tomode te se yaibao. ¹⁰ Tama te homu eyu, tama augwaligo da sibolo te po wai, “Dage sigo te Juda hani tomode bidibo magi nai meni yai we bidi gegeda pelamuo, te dago augwaligo tuabo nai abelemainogo, dagego masigi dabe eba tolao,” augwaligo te po wai. Tama te se eno digi eno

bomo eyu, te se ebo dao.

Pol agai Pitabolo te po wai, “Nago ebo kolesaga meba te dolo mu menio”

¹¹ Te dageba tamadi asai gasagi yai po ola mabo bage, te bage augwaligo e tiwai po wabo dao, “Te bidi Pol agai Godigo po ola mabode te geda mubo dao. Tiali goli Pita agai te po bugagia dolo ola mabo dao,” te bagego te po wabo dao. Tiali goli deli sogo Pita aga geda muani te eno suali. Te e tiwai pedalali. Te ena te Jerusalem hanude te bidi sela dali po mibo silama, tama nosali ena te Antiok moni hanude bidibadi, Pita aga teba asai. ¹² Tama aga Antiok tede osogo bidibadi, agai te Kraisgo po wali pabo we bidi dali nai tudu geai. Tama augwali meba te Juda hani we bidi dao, meba Juda hani isawai bage dao. Tama Pita aga Juda bidi digi, agai te Juda bagego habu selali po me deli bolali, te aga te Juda hani isawai we bidi dali nai tudu geai. Tama tiyu, bidi meba augwali polobadu te Jerusalem hanude bidibadi, augwali Jems dali bidai dao. Tama te bage augwali Jerusalem tedu asama, tama augwali te Antiok hanuba sabolali. Tama te bage sabalobaso, tama Pita agai te Juda hani isawai we bidi dabe dali nai tubo tagalali. Magi baso meni. Te tamadi asai Juda bidi augwaligo bomu eyu, te homu yai, te Juda hani isawai bidi Godigo hani tomoba asomai hagede, augwaligo tigiwali togobo kolesaga wali pao, te Juda bage tiwai. Tama Pita aga te tamadi asai Juda bage dali wi eyu, tama agai te Juda hani isawai bidi dabe dali nai tubo tagalali. ¹³ Tama te Antiok

bulude bidali Juda bage, te Kraisgo po wali pabo bidi, augwaligo me wi eyu, te Pitago yali dwai şe tiwai yai. Augwaligo koneai, te gasa hani we bidi dali nai tubo şe te Godigo gedude usu dao, dwagi yai şe dao. Tama augwaligo te tiwai koneai digi augwali te Jerusalemdu asai bidi dabe dali wi eyu, tama te Juda hani isawai bage dali nai tubo tagalali. Tama Barnabas me, augwaligo te yali kolesagago te Barnabas aga digi kege elama, tama Barnabas agai me te kolesaga yai. ¹⁴ Tama tiali goli eno suali, augwaligo Godigo gesi dwagi yai po tagalama, te wiegi yai doloba pai kolesaga me wali pabeo, te eno suali. Tama tibaso, eno Pita augwaligo gedude te eno aga dali te po wali, “Naga ida dali aya augwali si Juda bidi hani bage dao. Tama augwali sigo nage Juda hani tomode ame nani, te nage Juda bidi mu dao. Tiali digi, me sogo nago te Juda dabego ebo kolesaga tagalama, tama nage te Juda hani isawai we bidi tiwai bidibo dao. Tama tibaso, megi nago te Juda hani isawai bidi dali bomo eyu, augwaligo te Juda hanigo ebo kolesaga wali pao po nago magi baso obawe?” eno Pitabolo te po wai.

**Te Krai Jisasde konealubo po
daş wali we bidi dabe augwali
naga te Godigo gedude te doloba
pai we bidi pedelaibao**

(Daş 2:15–4:31)

¹⁵ Eno Pitabolo e po me augwaligo gesabidide wai, “Te mu dao, te gasa hani we dabego da si ame nabeo, te menio. Te Juda hani isawai

we bidi augwaligo Mosesgo mani bomo yai po koneſiama, tama augwaligo dwai se eyu, subigila naga bidibo dao. Tiali goli da bidi si te Juda bidi hani tomode ame nenama, tama dago te Mosesgo mani bomo yai po koneai. ¹⁶ Tama tiali digi dago te me koneai, te Godigo agabolo 'Nage doloba pai bidi mu dao' omainogo, bidi mego te bomo yai po dolo mu wali pabo usu egobeo. Te tobage kolesaga ebo bidi Godigo usu niba kadu wagobeo. Tiali goli te bidi aga homu tigidali Jisas Kraisi teba munama, agade konealubo po mu daŋ olama, tama te kolesaga ebo bidi naga te doloba pai bidi mu pedalaibao, te Godigo gedude. Tama tibaso, da me te tiwai yai. Dago te homu yai: te dago te bomo yai po bugagia wali peyu da, te se naga usu egobeo. Tama dena homu tigidali te Kraisi munama, tama agade konealubo po daŋ obaso, teda da Godigo gedude doloba pai we bidi mu bidaibao. Tama tibaso, dago Kraisi Jisasde konealubo po daŋ wai dao. Te bomo yai po wali pabo kolesaga naga ebo bidi, aga Godigo gedude doloba pai bidi muni me bidigobeo. * ¹⁷ Tama da Juda dabe meba, da Kraisi dali wadolama, tama da Godigo gedude doloba pai we bidi bidaibao. Tama dago te homu naga eyu, dago te bomo yai pogo da tau sabo homu ebo tagalama, tama gasa Juda hani dabe augwaligo gedude da te bomo yai po bolobo bage dao, te dwai Juda hani isaŋwai we bidi tiwai dao, augwaligo da dali te homu yaibao. Tama tiyu da, augwaligo te homu me yaibao, 'Ao, te Kraisi

* **2:16:** Tib 143:2; Rom 3:20, 22

agai te bage te dwai se yabo kolesagaba kegalio', te homu yaibao. Tiali goli te pode eno homo elama e po obao, te tiwai mu menio. ¹⁸ Edao. Polobadu eno te homu yai dao, ena te bomo yai po bugagia wali pobaso da, te Godigo 'Nage doloba pai bidi dao', te waibao. Tiali ma, nosali eno te homu ebo tagalali. Tiali goli megii ena te polobadu tagalali homu ma eyu da, teda te we bidi augwaligo hania koneaibao, ena polobadu te bomo yai po bolama, eno dwai se yali bidi dao waibao. ¹⁹ Tama eno te bomo yai po nedeyu tama te nedebogo eno koneani, eno te bomo yai po dabe bolama, tama eno Godigo gedude dwai se yai dao, tama agai ena sege mawaibao, te eno konea sali. Tama koneyu, eno te me koneani, eno te dena wai dabego bomo yai po wali peyu, tama tedu ena Godigo gedude te doloba pai bidi munu me pedalogobeo. Tama tibaso, megii eno Godigo po wali peyu aga se eyu bidibo dao. Tama ena te bidi Jisas dali te ni pedaide isali tiwai ebo aq te homu ebo dao. ²⁰ Megii ena eno bomogo naga bidibo meni, ena Kraisgo bomogo bidibao. Aga da te Godigo Ogwa da, tama agai ena dali dwagi yai homu eyu godolo mu elama, tama aga digi bidibo ula tagalama tama ena tau siyu isai. Tama eno ena homu tigidali agaba muyu, megii ena e tde tigi tomode bidiyu, tama te tiwai ena aga bomogo bidibo dao. ²¹ Tama da te Godigo gedude doloba pai we bidi pedalomainogo eyu, te bomai po bugagia wali pabo usu egi sogo da, teda da tau siyu Jisas aga olo naga isali, dago te homu egi da. Tialima agai te tiwai ebeo. God agai da dali olo mu tau sabo kolesaga eyu, Jisas tagala palali.

Tama eno agai te se yali tudi badu mugobeo,” eno te po me Pitabolo wai, te Antiok hanude.

3

Dagego te duga homu tigidali Jisasba mubo kolesaga magi baso tagalaliwe?

¹ Idao! dage Galesia bulu we bidi hani bage, dage homu kolesaga meni yai bage, eno dagede noma mu sobao. Polobadu ena dage dali bidibadi yaide, te sogo eno dagebolo te Jisas Kraisa aga te ni pedaide wadolama tama isama, dago yali dwai se sege sela sawani po, te po eno dagebolo mu hania pusai dao. Tama te po odolama, tama Godigo gedude dage doloba pai we bidi pedalainogo eyu, dagego duga homu tigidali te poba mu muani. Tiali digi megidagego homugo te Juda bagego bomoyai po wali paibao, te God agai dage doloba pai we bidi dao omainogo ebao. Dagego duga homu magi baso hasegelaliwe? Dego te homu bega sabo pobi olama, tama homu begelabo po dagebolo pusaliwe? ² Tama dagego te Juda dabego bomoyai po wali pabo homu ebaso, eno dage te po me deli hanalu obao. Edao. Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi aga dageba asai dao, polobadu. Tama aga dageba magi baso asaliwe? Dagego te bomoyai po bugagia wali pidu baso Godigo Mobo Bidi dageba asaliwe? Te menio. Dagego te Kraide gesi dwagi yai po odama, tama te poba duga homu tigidali mubaso, te Godigo aga Mobo Bidi dagebolo mawai dao. ³ Tama Godigo Mobo Bidigo bomodali dagego God wali pabo

gagalali. Tama megi dagego homu eyu, ‘Te Godigo Mobo Bidigo homo tagalama, tama dena bomo elama da te bomu yai po bugagia wali peyu, te tiwai bidiyu, tama dena kolesaga wiegi yai mu pedalaibao,’ dagego te homu eyu da, teda dage te homu kolesaga meni yai we bidi mu dao. ⁴ Tama homugo kone palao. Polobadu te Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi aga dageba aselama, tama haniani dwagi yai şe dageba pedalai. Tama megi dagego te dwagi yai şe olo subigila sela şawaibawe? Woo, eno homu dagego te tiwai egobeo. ⁵ Tama God agai aga Mobo Bidi dagebolo menama, tama agai dage tomode bidi noma sabo bomai şe ebo dao. Magi basowe? Dagego te bomu yai po bugagia wali pobaso agai te Mobo Bidi mabo dawe? Te menio. Dagego te Kraisde gesi dwagi yai po odama, tama te poba duga homu tigidali mubaso, te God agai dage dali te dwagi yai şe ebo dao. *

⁶ Te Godigo dagebolo yali dwagi yai şe, te tobage şe naga me agai te polobadu bidai bidi Abraham dali yai. Tama agai Abrahambolo te şe yalide augwaligo Godigo po bukude e po aşani, “Te Abraham agai Godigo wali po odama, tama agai aga homu tigidali te poba mubaso, tama Godigo gedude Abraham te doloba pai bidi mu pedalai,” augwaligo te po aşai. ⁷ Tama tibaso, dagego bugagia koneao, te Godigo wali po odoyu, te poba augwa homu tigidali mubo we bidi, augwali naga te Abraham aga hani we bidi mu dao. Te dagebolo te homu bega sabo

* **3:5:** Gag 15:6; Rom 4:3

po wali bage, augwaligo geda muyu te homu ebo da, ‘Abraham aga bulai wai dabe augwali da te aga hani we bidi mu dao,’ augwaligo te homu ebao. Tiali goli te mu menio. ⁸ Tama polobadu God agai koneai, nosali te Abrahamgo bulai wai aq isiawai we bidi meba augwaligo Godigo po odama, augwa homu tigidali te poba munama, tama Godigo augwaligo yali dwai dwai se sela sanama, tama agai augwali doloba pai we bidi dao waibao. Tama tibaso, polobadu, te se pedalisiabadi, Godigo te Abrahambolo te po wai, “Te eno nage dali wiegi yai se eyu, tama tebogo nosali te tigidali haniani bidi hani dali wiegi yai se me yaibao.” Godigo te po olama, tama bidi mego te po bukude aseani. ^{*} ⁹ Tama Abraham agai Godigo agabolo wali po odama, tama te poba aga homu sese mubaso, Godigo aga dali dwagi yai se yai dao. Tama tiwai, niwai we bidi augwa homu sese Godigo wali poba mubaso, Godigo augwali dali dwagi yai se ebo dao.

¹⁰ Me ma, we bidi meba augwaligo te homu ebo dao, ‘Te dago te bomu yai po bugagia wali peyu, tama Godigo gedude da doloba pai we bidi pedalaibao.’ Tiali goli te tobage homu ebo we bidi augwalibolo Godigo dwai sege mena mena piduaibao. Magi baso meni. Te God agai wali po bukude te po me deli elalubao, e dao, “Niwai bidi aga te bomu yai po wali pabo bidi aga sesemane sogo te bukude aseani bomu yai po tigidali te gisiga wali pisawai bidi, te bidibolo God agai dwai sege mena mena piduaibao,” te po aseani. Tama da we bidigo te bomu yai po

^{*} **3:8:** Gag 12:3

tigidali gisiga wali pabo usubeo. * 11 Tama Godigo po bukude tobo me wai, “Niwai bidi aga homu kolesaga tigidali Godiba mubo bidi, Godigo agabolo nage doloba pai bidi da olama, te tobage bidi naga bida bida paibao,” te po te Godigo bukude elalubao. Tama tibaso, tede dago hania koneani, bidi me te bomo yai po wali pelama Godigo agabolo nage doloba pai bidi dao wagobeo. Te usubeo. * 12 Te bomo yai po wali pabo kolesaga me, te bidi aga homu kolesaga tigidali Godiba mubo şe me, te şe si tedali dao, tiwai si menio. Tama Godigo po bukude te po me elalubao, “Te bomo yai po tigidali mu wali pabo bidi, te bomo yai po me deli sela şasişwai bidi, te şe ebogo te bidi tau siyu, tama te bidi bidaibao,” te po te bukude augwaligo aşani. * 13 Tiali goli dago koneai, da te şe ebode usubeo, da te bomo yai po tigidali mu wali pişşwai bage dao. Tama tibaso, da te Godigo dabolo maiabo dwai şeşşe dologode bidali. Tialima, Krais agai da ma abelama, tama megi da te dwai şeşşe dologode bidibo menio. Tama agai da ma abelali şe e tiwai yali, agai te Godigo dabolo maiabo dwai şeşşe aga tigde selama, tama aga digi isali. Tama Godigo po bukude te po me deli e dao, “Te augwaligo nide walali bidi te bidi te Godigo dwai şeşşe maiabo bidi dao,” te po aşani. Tama augwaligo Krais eleyu, te ni pedaide walama, tama aga da tobade te Godigo dwai şeşşe maiabo bidi aga pedalai. * 14 Agai te şe magi baso

* 3:10: Bom 27:26 * 3:11: Hab 2:4 * 3:12: Prs 18:5

* 3:13: Bom 21:23

yaliwe? Te God agai te tama homu yai, te da tigidali Kraisi Jisas dali wadolama, tama te Godigo polobadu Abrahambolo daŋu wali po te po te Juda hani isiŋwai bagede mu pedalaibao, te God agai augwali tigidali dali dwagi yai se mu yaibao, agai Abraham dali yali gilama tiwaibao. Tama te tiwai eyu, Godigo homugo da tigidali dena homu tigidali te Jisasba munama, tama God agai aga Dwagi Yai Mobo Bidi dabolo mawaibao po weyu daŋu wali. Tama te po mu pedalaibao, Jisasgo te dwai seŋe da tobade sali. Tama tiyu, te dago Godigo Mobo Bidi sabo tu te tiwai megi elalubao.

Godigo bomo yai pogo te God agai hasia daŋu wali po sela saŋobeo

¹⁵ Eno ama dedeo, megi eno te da tode bidibo bidigo ebo kolesagade dwasianu po waibao, dagego Godigo ebo kolesaga hania konemainogo ebao. Te bidi si augwaligo homu deli eyu, tama te homude te daŋu wali po aseyu, te gasa bidi agai te augwali sigo daŋu wali po sela saŋobeo. Agai te poba gasa po ma wadologobeo. Tama te daŋu wali po da te tode bidi dabego po naga digi, gasa bidigo te po sela saŋobeo. Tama te tiwai me, te Godigo daŋu wali po te gasa pogo munu me sela saŋobeo, te usubeo. ¹⁶ Tama Godigo agai po daŋu weyu, tama Abrahambolo te tobage po wai, “Eno nage dali, nago waŋi me deli dali, te dage sibolo dwagi yai se yaibao,” te po daŋu weyu wali. Tama Godigo wali po bukude augwaligo te po asebeo, “nago waŋi dabe,” te bidi hauwa badi wabo menio, te waŋi bidi deli nagade Godigo agai daŋu wali po wai dao, tama te waŋi deli te

Krais naga dao. * 17 Tama eno megi dagebolo wabo po page e dao, te Abraham dali nosali yabo dwagi yai se po weyu, tama te po Godigo polobadu mu daꝝ wali. Tama tialigo da, te nosali asali bomo yai po tego te polobadu daꝝ wali po togogobeo. Te kibu be 430 silama, tama Godigo te bomo yai po mawai. Tama tibaso, te nosali asali bomo yai pogo te hasia wali daꝝ wali po aiyaba elaluama, tama te po hasegelama, te olo po tiwai pedalogobeo. * 18 Tama da te bomo yai po naga bugagia wali peyu, tama God agai da dali dwagi yai se egi sogo da, teda agade agai daꝝ wali po wali peyu agai da dali dwagi yai se egi menigi da. Tiali goli te menio. God agai 'Eno Abraham dali daꝝ wali po polobadu obaso, tama megi eno aga dali dwagi yai se yaibao' te homu eyu, Godigo Abraham olo tau siyu, dwagi yai se yai. Tama tibaso dago koneai, te Mosesgo sali bomo yai po tego te Godigo polobadu daꝝ wali po aiyaba elalugobeo.

19 Tialima, te po konila eyu, bidi mego te po enabolo waibao, "Te nago megi wali po te mu po weyu da, tama Godigo te daꝝ wali po hasia olama, tama agai te da Juda dabebolo te bomo yai po me magi baso nosali maniwe?" te po bidi mego ena hanalu waibao. Tama Godigo e homu eyu te bomo yai po mani, 'Augwaligo augwa te eno bomo yai po bolobo se hania konemainogo yaibao.' Tama te bomo yai po mayu, Godigo e homu me yali, 'Polobadu eno te Abraham aga wai deli te bidi dali eno dwagi yai se yaibao

* 3:16: Gag 12:7 * 3:17: Sai 12:40

po daų wali. Tama te bidi asisabadi te bomo yai pogo se elalubao, te aga asobo sogo usu nagasaibao. Tama te bidi asobo si te bomo yai pogo se silaibao,' Godigo te bomo yai pode te homu yai. Tama te homu eyu, God agai te bomo yai po mayu, te we bidigo nogoba dolo mubeo. Te menio. Agai te bomo yai po te aga se ebo ensel bidi dabebolo menama, tama augwaligo te tomode bidali bidi Moses tebolo mani, te po te bidi Mosesgo dabolo pusa mani. ²⁰ Te bomo yai po mabo se te tiwai yali. Tiali goli te Godigo hasia polobadu daų wali po tego te bomo yai po aiyaba elalubaso, God aga digi te daų wali po te Abrahambolo pusali, te tomode bidibo bidibolo pusa mabeo.

Te bomo yai pogo da te Kraisba odasa pabo te tudiba tonalubo aya tiwai elaluali

²¹ Te bomo yai po dali, te Godigo we bidibolo dwagi yai se yaibao daų wali po dali, te po si augwa hasi boi bidi si tiwai dawe? Woo, te tiwai mu menio. Te po olamuo. Tama Godigo te bomo yai po me deli menama, tama te bomo yai pogo te we bidi Godigo gedude doloba pai we bidi egi sogo da, teda te we bidi tigidali augwali te bomo yai po wali pelama, augwali Godigo gedude doloba pai pedelali wagi da. ²² Tialima, te tobage bomo yai po elalubo menio. Tama te Godigo po bukude augwaligo te po aşani, "Te tigidali tode bidibo we bidi augwaligo Godigo bomo yai po boludubo dao. Tama te kolesaga ebogo augwali mu dagana selama, tama augwali te se tomode kalabus bidi tiwai dao," te po aşani.

Tama te aşani po odama, tama dago koneani, te bomo yai po wali pabo tų te usubeo. Tama tibaso, te pabo tų me deli naga elalubao. Godigo polobadu te po wai, “Niwai we bidigo homu kolesaga Jisas Kraizde daų wabo we bidi eno augwali dali te doloba pai bidi da waibao,” te po daų wai. Tama da dena homu tigidali agaba muyu da, teda da doloba pai we bidi te Godigo gedude pedalaibao. ²³ Tialima, te dena homu te Jisasba muabo sogo pedalisaşadi, tama te bomo yai pogo da kalabus bidi tiwai daų wali, te da dena homu Jisasba muabo tų pedalabo sogo tonalubadi bidai dao. ²⁴ Tama tibaso, te Kraisa aga asisaşadi te bomo yai pogo da tonaluai dao. Magi baso meni. Te Kraisa aga aselama, tama dago dena homu tigidali agaba menama, tama Godigo da dali te doloba pai we bidi dao omainogo, da te bomo yai po dologode tonaluyu bidai dao. ²⁵ Tialima, megi te dena homu Jisasba muabo sogo asaligo da, te da te bomo yai po dologode bidabo sogo sia sali dao.

Dago konealubo po daų weyu, Godigo wai puluba pedalaibao

²⁶ Te dage tigidali bidigo Jisas Kraizde konealubo po daų weyu, tama dagego te konealubo po daų wabode te dage da Godigo wai puluba dao. ²⁷ Tama dagego duga homu tigidali Kraisa munama tama baptais selama, tama dage aga dali wadolama tama bidibao. Tama bidiyu, bidi aga gudubo ugwa gudubo tiwai eyu, dagego Kraiso digi homu kolesaga duga homude daų walao, te dagego te homu

kolesaga wali pomainogo tama yao. ²⁸ Tama aga homu kolesaga siyu, tama dage Kraisi agai we bidi bidiyu, tama dage deli hani naga bidaligo da, teda dage haniani tedali tedali bage dao, te homu egio. Polobadu dage meba Juda hani we bidi bidai, meba Juda hani isiawai bidi bidai. Meba nogi meni yai we bidi bidai, meba genuai nogi elalubo bidi bidai. Dage meba bidi, meba we dao. Tiali goli megi dage te haniani tedali tedali bidali kolesaga mu sila palio. Dage te Kraisi Jisasde wadolama, tama dage tigidali megi Jisasde we bidi hani deli naga mu bidibo dao. ²⁹ Tama tiyu, dage Kraisi aga dali wadolama, tama dage agai hani we bidi bidibaso, te dage Abrahamgo wai me bidibao. Tama tibaso, te polobadu Godigo Abrahambolo sa muyu sagameo wali te hagea sali nai, te nai dagego sabo bidi dabe dao. Godigo dage ma dobola sai dao. *

4

Te Kraisi yali se de da olo mu se ebo bidi bidali tagalama, te Godigo wai puluba pedelali po wali

¹ Te Kraisi aga asisabadi, te bomu yai pogo da tonalwai dao. Tama eno po meba te pode elalubao. E tode dago kolesaga e tiwai elalubo dao. Ogwa me deli aga aya ida si isibaso, nosali agai aga ayago elaluali nai mu saibao. ² Tiali goli aga dwasianu ogwa bididubadi, aga te nogi meni yai bidi tiwai bidiyu, aga ayago amago aga tonalwai. Te ogwa te bidi dologode bidibo

* **3:29:** Rom 4:13

dao, te aga ayago doado bage sabo sogo tonalubo dao. ³ Tama te tiwai polobadu dago bugagia konesiabadi, da e tɔde dwai olo kolesaga ebo dologode bidai dao. ⁴ Tialima, te Godigo bodolu mani sabolobo side, agai aga ogwa e tɔba tagala palai. Tagala palama, tama e tɔde wego aga ame nai, tama aga e tɔde bidibadi aga te Juda dabego bomo yai po dologode bididubadi yai. ⁵ Tama tiyu, agai da tɔde bidi bomo yai po dologode bidibadi abelai dao, da Godigo wai puluba pedalama bidimainogo yai. ⁶ Tama dage agai wai puluba bidibaso, God agai Ogwago Mobo Bidi dago homuba tagala palama, tama dago i weyu, te po agabolo wabo da, “Aya, Aya.” ⁷ Tama tibaso, megi dage deli deli te olo sɛ ebo bidi tiwai ma bidigobeo. Menio. Dage agai ogwa dabe bidibao. Tama agai aga ogwabolo maiabo nai dagebolo mawaibao, te agai te we bidi ma dobola sabo kolesaga agai dage dali yaibao.

Pol agai Galesia hani dali moni homu ebo dao

⁸ Te polobadu dagego God konesiabadi, tama dage e tɔde dwai haubo noma bidi dabe dologode bidai dao, dage augwaligo olo sɛ ebo bidi tiwai bidai dao. Tama te god mu menio, te augwali tibo god dao. ⁹ Tiali goli, megi dagego God koneai dao. Woo, meo, te po dwasianu usube. Te e tiwai dao, megi Godigo dage aga dali wadolai. Tama megi dagego God mu koneai digi, magi baso te tɔde dwai olo kolesaga ebo dologoba ma geasa peyu, tama dage te kolesagade kalabus sɛde ma bidibo tiwai ebawe? Augwaligo dage tau sabo usu egobeo, bomo elalubeo. ¹⁰ Tama tiyu,

sesemane sogo dagego te genuai si bidibode me, te gesi polua pedalubode me, te genuai lotu po wabo sogode me, te gesi kibu be gagalobode, te dagego suyu, dagego homu te naide daꝋ wabo dao. Dagego homu 'Dago te se ebode Godigo da ma saibao' geda muyu te homu ebo dao. ¹¹ Dagede homu seꝋe eyu, tama eno moni homu ebao. Te eno dage dali yali se te olo elama, tama tagalobowe te homu eyu, eno dagede homu si ebo dao.

¹² Eno ama dedeo, dagede eno homu dene eyu, tama bomonama eno dagebolo e po obao. Polobadu ena te da Juda dabego waꝋgo yali kolesaga dologode bidibadi, tama dage te tiwai bidibe. Tama dage tau sainogo eno te eno waꝋ dabego kolesaga dologode bidali tagalama, tama dage tiwai bidali. Tama megı dage te Juda dabego waꝋgo kolesaga tomoba pidali weyu, eno dagebolo te po obao, dage ena tiwai olo mu bidao. Ena hasia dage pageba asali sogo dagego ena dali magı dwai se me yai menio. ¹³ Dagego koneani, te sogo eno tigi gasi selama, bomo menı yai. Tama te sogo hasia eno te Godigo dwagi yai po dagebolo pusai dao. ¹⁴ Tama eno gasi ebadi, dagego ena geseyu, bugagia tonaluai dao. Te seꝋe dage dene sai dao. Tama tiali goli ena tudiba muyu, tama dagego ena hagela ebo po me wai menio. Te tiwai menio. Tama Godigo ensel bidi me deli aga dage pageba asiyu da, tama dagego aga bugagia gesaibao. Ma, Kraıs Jisas aga digı aga dage pageba asiyu da, tama dagego aga bugagia gesaibao. Tama te tiwai ena dage pageba asali sogo dwagi yai homu mu eyu, dagego ena

bugagia gesai dao. ¹⁵ Tama dagego te gesebo se ebadi dagego ena dali te dwagi yai homu yali. Te homu megì mena tama elalubowe? Dage te homu gegeda paliwe? Eno mu po tama dagego te dwagi yai kolesaga yali haniliyu te po obao. Tama tebo sogode dagego te homu yai, 'Dago Pol tau siyu, dago dena gedu ge gudama, agabolo magi sogo da, teda usu egi dao,' dagego te homu yai. ¹⁶ Tiali goli dage megì magì yaliwe? Megì eno mu po dage dali obaso, tama dagego 'Woo, megì Pol agai da dali boi bidi homu ebao,' dagego te homu enade ebawe?

¹⁷ Te gasa bidi dabe meba augwali dage pageba nosali asiyu, tama augwaligo dagebolo homu bega sabo po bomò elama wabo dao. Tiali goli augwaligo dage homu bega sabo po wabo te dwalio. Te dwagi yai po menio. Augwaligo dage ena dali tomode togolama, dage augwaligo po wali pomainogo bomò ebo dao. Tama dagego augwaligo nogi ugwaba somainogo tama tebo dao. ¹⁸ Tama bidigo te homu bega sabo po te pode te wiegi yai po obaso da, teda te po usu dao. Tama sesemane sogo da te wiegi yai homu bega sabo po naga wao. Tama te sogo da hodobo bidisiayu da, tialima dagego te tebo homu kolesaga me tagalamu dao. ¹⁹ Eno wai puluba, polobadu dagego homu kolesaga Kraisinde daꝝ wasiꝝbadi, te sogo dagede ena moni homu eyu dene sai dao. Tama te tiwai megì me ena te dene ma sabo dao. Te wego wai ame nainogo dene ebo tiwai, dene megì eno ebo dao. Tama ena te dene sesa pidubadi tama dagego homu kolesaga te Kraisiko homu kolesaga tiwai ebo side

te eno homu wiegi yai eyu usu yaibao. ²⁰ Tama megı moni homu eyu, eno homugo dage pageba asabo homu ebo dao. Tama ena dage dali bidiyu da, teda eno po dua dage dali wagi da. Tiali goli ena dage dali meni baso, eno dagede moni homu eyu, tama eno dagebolo te po bomo elama obao.

Te we Hagarde Sara side po digi po begelama wai

²¹ Te dage Galesia dabe mebago ‘Godigo da doloba pai bidi dabe da waibao’ homu eyu, tama dage te Juda dabego bomo yai po dologoba painogo homu ebo dao. Tama tibaso da, te po eno megı dagebolo hanalu obao, dagego te bomo yai po page bugagia odobo dawe? ²² Tama te bomo yai po tomode po me deli e tama wai dao, te bidi Abraham polobadu mu bidai, te Juda hanigo agai wai, te bidi Abraham agai wai ogwa si elalui. Tama te ogwa mego ida te Abrahamgo aga we mu bidai, te we nogi Sara dao. Tama gasa ogwa aga ida, te we da te Sara aga se ebo we nogi Hagar dao. * ²³ Tama Abraham aga te we Hagar dali bidibaso, te wego aga ogwa nosali ame nani. Te ogwa ame nabo te tede we bidi dabego ebo kolesagade bidiyu ebo kolesaga tiwaigo te se elama te ogwa ame nani. Te polobadu pedalisiabo kolesagade isiabo tiwai yai meni. Tiali goli aga wai ame nesiabo mosi we mu Sara, te wede Godigo aga daw wali po wali pobaso, Sarago te ogwa ame nani. Tama tiyu, te we bidi noma sabo se tama pedalali. ²⁴ Tama te we si augwalide te po digi po begelama tama

* **4:22:** Gag 16:15; 21:2

wali po page e tiwai elalubao. Te we si da, te daŋ walali kontrak po si dao. Te daŋ walali kontrak po me deli te bulu du nogi Sainai tedu asali, tama te daŋ walali kontrak po te Godigo Mosesbolo mani bomo yai po dao. Tama te bomo yai po dologode bidibo we bidi augwali da te kontrak pogo wai puluba tiwai dao. Tama dago po digi po begelama, tama te bomo yai po kontrak po te we nogi Hagar dao. ²⁵ Tama Hagar da, te Arebia tɔde elalubo bulu du nogi Sainai dao. Tama gasa piksa mede, te we Hagar te megi elalubo hanu Jerusalem tiwai dao, te hanude bidibo we bidi augwali te bomo yai po dologode daŋ weyu bidibo dao. ²⁶ Ao, tiali goli megi eno te gesi hanu me Jerusalem tede po digi po begelama obao, te hanu aga dagalude megi tonalubo dao. Te gesi hanu Jerusalem te gasa we dao, te we nogi Sara dao. Aga te olo sɛ ebo we menio. Tama da te Godigo mani gesi kontrak po dologode olo bugagia bidibo, tama te we Sara aga te dago ida tiwai bidibo dao. ²⁷ Tama te Godigo da dali daŋ walali gesi kontrak po, te gesi pogo te polobadu mani bomo yai po kontrak po aiyaba elalubao. Eno tede tamadi wali po digi po tiwai po meba te bidi me deligo Godigo bukude tama po polobadu aşai,

“Tama nage dwai haliga tabi elalubo we, tama nago

wai ame nabo usu isiŋwai, tama nage wai ame nabo

dene ebe, tama naga digi nago homu wiegi yai hauwa elama, tama i bomonama ola bilao. Nago

bidi aga nage osogo taga pai goli, tama nosali
nago
wai puluba hauwa ame naibao, te aga bidi dali
bidali wego wai puluba namba aiyaba elalu-
aibao,”
te po aşani. *

²⁸ Eno ama dedeo, dage te bidi Aisak tiwai dao.
Godigo te we Sarabolo daų wali po mobaso, tama
nosali te ogwa Aisak ame nani. Tama dagede me
Godigo agai daų wali po wali pelama, tama agai
dage ma dobola sai dao. ²⁹ Tama te Abraham
tode bidali sogo te we Hagar aga ogwago te
Sarago ogwa dali boi bidi homu eyu bidali. Awe,
te tode kolesagade ame mani ogwa agai te Godigo
Mobo Bidigo bomogo ame nani ogwa dali dwai
homu eyu dene mani. Tama megi e sogo me
te tode kolesaga wali pabo bage augwaligo te
Kraisgo po wali pabo we bidi dali boi bidi homu
ebo dao. * ³⁰ Tiali goli, te bukude wali Godigo po
te magi po elalubowe? Augwaligo te po e tama
aşai:

“Te olo se ebo we dali aga ogwa dali si megi sela
şayao. Te olo se ebo wego ogwa agai te aga ayago
doado bage meba nosali sogobeo. Te olo bidibo
wego ogwa naga, aga aya isibo si, agai aga ayago
doado bage saibao,” *

bukude te po aşani. ³¹ Tama tibaso, eno ama
dedeo, suao. Da te olo se ebo wego wai puluba
menio, da te bomo yai po dologode bidibo menio.
Da te daų wasiqwai olo bidibo we Sarago wai
puluba tiwai dao.

* **4:27:** Ais 54:1 * **4:29:** Gag 21:9 * **4:30:** Gag 21:10

Te Kraisgo da bidi dabe olo magi se isiawai pedelama bidimainu ilali sogo, te Tedali Mobo Bidigo da bilibo page dodolobaso tama dago wiegi yai kolesaga gasa bageba ebao

5

(Daj 5–6)

¹ Te da olo mu bugagia bidimainogo eyu tama Kraiss agai te da daju wali nai pisigina sanama, tama megi da olo bidibao. Tama tibaso, augwaligo dage te bomo yai po dologoba ma muidali weyu, tama dage bomo elama, tama daju wasiabo olo bidibo bidi dabe bidiào. ² Odiào. Ena da Pol da, tama eno dagebolo e sege yai po megi obao. Gasa bidi augwaligo dagebolo te po waidu gebao, “Te God agai dage dali ‘Dage dwagi yai doloba pai bage dao’ agai te po omainogo, duga tigiwali togwao,” augwaligo dagebolo te po mobo mabo dao. Tiali goli eno dagebolo e po obao, dage te usu da po weyu, tama duga tigiwali togoyu da, teda Kraiss agai dage tau somainogo yali se te sego dage tau sogobeo. Agai dage tau sainogo ebo usu egobeo. ³ Te po tiwai me elalubo. Dage dolidali weyu, eno gasa dage tau sabo po waibao. Te dage tomode bidi me deli aga tigiwali togomainogo agai usu da weyu da, teda agai te gasa bomo yai po tigidali me wali pao, te bomo yai po deli naga wali pigio. ⁴ Tama dagego te bomo yai po wali pabo homu eyu da, tama

dagego te homo yai po wali pabode God agai dage doloba pai we bidi da te homu emainogo yali weyu da, teda dagego Krai tagalama, tama duga tali bobogasa pai. Tama dagego Krai agai dage olo tau sabo kolesaga tagalalio. Tama tiyu, dage te seşe sai we bidi me bidaibao. ⁵ Tiali goli dago da te gasagi yai homu kolesaga tedali sabo dao. Tama dago e homu ebo dao: God agai Mobo Bidigo da tau siyu, tama dago homu Godide daş wabo dao. Tama te tiwai elaluyu, dago aga tonaluyu, agai da doloba pai we bidi da omainogo bugagia bidibo dao. ⁶ Tama tiyu, dago koneani, te bidi aga Krai Jisasde wadoloyu da, teda aga tigiwali togobo se te olo se tama tiwai da, tama te tigiwali togisawai bidi me, te me te olo se tiwai da. Te seşe magigobeo, te olo se tama dao. Tiali goli, te bidigo aga abagi dali te wiegi yai homu elama tama tau sabo, te bidigo Godide konealubo po daş wabo homu kolesaga hodolobao, te agai kolesaga te usu mu elalubao.

⁷ Te polobadu dagego Kraigo mu po wali peyu, te tuđu bugagia wali pai dao. Te mena bidigo te tu palibaso, dagego te po mu bugagia wali pabo tagalaliwe? ⁸ Te dagego megi te wali pabo homu kolesaga te po page God pagedu asobo menio. God agai dage i wali te mu po wali pomainogo yai.

⁹ Te eno te gasa bidi augwaligo dage dolobo se, tede te po digi po begelama obao. Te bret bo dabo nai nogi yis, tama te nai yis dwasianunu selama, tama te ađ dali te plaua hauwa dali si taluama, tama te yisgo te plaua tigidali usu nama, bo dela silibo dao. Tama te tiwai augwaligo dage dali

wabo dwai mobo mabo pogo dage tigidali mu dolaibao. * 10 Tiali goli, ena dage dali da tigidali te Genuai Bidi Kraide wadolobaso, tama dagede eno e homu ebao, dagego eno homu wali pabo tagalama, gasa bidigo po wali pogobeo. Tama te dagego homu hodolobo bidi te agai nogi eno konebeo. Tialima, te bidigo dagede dwai şe ebaso, tama Godigo agabolo dene mawaibao.

11 Te tigiwali togwabo po wabo bidi augwaligo dagebolo te po wali, “Te bidi Pol me, agai te po wabo dao, ‘Bidi me Godigo agabolo te doloba pai bidi da omainogo, tama aga tigiwali togwao, aga te Godigo bomo yai po tigidali me wali asao,’ Polgo te po wabo dao,” augwaligo enade te po wali. Tiali goli te mu meni, eno te po wabo menio. Eno ama dedeo, eno te tobage po odubadi tigi sogo da, teda te Juda dabe augwaligo ena dali boi bidi eyu, ena elainogo homu me egi menio. Woo, eno te we bidibolo te Krai aga te ni pedaide isiyu dago şeşe sela şayani po naga ola mabo dao. Tama eno te po naga ola mobaso, tama augwaligo hagela eyu, tama augwaligo ena dene mabo dao. Tialima, te eno te tigiwali togwao po me, te duga homu tigidali Kraide muao po me, te po si taluama, tama te po si wagi sogo da, teda augwaligo ena dene dali şeşe dali magi menio. 12 Tama dage te tigiwali togwa po wabo bidi dabe augwaligo dagego wiegi yai homu elalubo te homu kolesaga augwaligo dolainogo eyu, te tigiwali togobo po wabo dao. Tama eno homugo te bidi dabe augwaligo augwa digi domo dıao!

* 5:9: 1 Ko 5:6

¹³ Ama dede, polobadu God agai dage i wai dao, dage olo mu bugagia bidimainu yai. Tama dage megi olo mu bugagia bidiyu, tama bugagia suo. Te da te bomu yai po dologode bidisiabaso, tama dago polo homu kolesaga wali peyu, tama dena tigigo kolesaga wali pinao, te homu egimio. Te menio. God agai da tau selama, tama da olo mu bugagia bidibaso, tama dage duga hasi dwagi yai homu eyu, duga abagi tau sao, te augwaligo olo şe ebo bidi tiwai bidao. ¹⁴ Tama bidigo te bomu yai po me deli bugagia wali pobaso da, teda agai gasa bomu yai po tigidali usu nagasaibao. Tama te bomu yai po me deli e dao: dagego duga hasi dali dwagi yai homu eyu godolo ebo homu yao, te duga digi naga godolo ebo homu tiwai yao. *

¹⁵ Tiali goli, dagego wado wado po weyu, tama gasa bidi aiyaba elaluyu, tama duga hasi tomode hwıbo po weyu da, teda dage dua dao. Tiyu dage tigidali hodobo hagabo dao, tama deli hani bidibo kolesaga dolaibao.

Godigo Mobo Bidigo kolesaga dali tşde dwai haligago meda kolesaga dali side po

¹⁶ Te eno po e tama dao: dage te Godigo Mobo Bidigo ebo dwagi yai kolesagade bilao. Tama dagego tama tiyu da, teda dagego te dwai dwai tşde kolesaga wali munu me pogobeo. ¹⁷ Tama te dago tigigo ebo dwai tşde kolesaga te Godigo Mobo Bidigo ebo dwagi yai kolesaga tiwai menio. Te gasagi yai dao, tedali dao. Tama augwali sigo augwa hasi hwıyu, tama augwali si konila eyu, mego kolesagago me kolesaga te aiyaba

* 5:14: Prs 19:18

elaluainogo eyu, te kolesaga augwa si boi bidi tiwai ebo dao. Tama te Godigo Mobo Bidigo ebo kolesaga dali, te dago tigigo tde ebo dwai kolesaga dali, te kolesaga si augwali dagego homude hwıbaso, tama dagego te yainogo yali te s egobeo. * 18 Tama te Godigo Mobo Bidigo dagebolo ola mabo t te t dagego wali pidu da, teda dage te Juda dabego bomo yai po dologode bidigobeo.

19 Te bidigo tigigo tde ebo dwai dwai kolesaga te hania elalubo, te dago subo dao. Tama te tobage kolesaga nogi eno nedada paibao, e dao: te penani ebo së me, te dwai meda yai kolesaga me, te homu hodolobo kolesaga hania ebo me, 20 te Godigo nogi aba munama tama gasa naigo nogi ugwaba sabo kolesaga me, te animani sabo dwai pobi wabo kolesaga me, tama boi bidi ebo kolesaga me, te wado po wabo me, te dwai homu eyu, te konila po wabo kolesaga me, te mena nai gedugo sulama godolo eyu sabo kolesaga me, te sbe ebo kolesaga me, te nai yogo ebo homu me, te bidi hani si pedebo kolesaga me, 21 te gasa bidigo naide dwai homu ebo kolesaga me, te bomo yai aı tulama polobo bidi tiwai ebo kolesaga me, te dwai dwai penani s ebo kolesaga me, tama te tobage haniani kolesaga ebo dao. Tama eno polobadu dagebolo wali po megi ma obao, te tobage kolesaga ebo bidi aga te Godigo we bidi tonalubo bomo dologoba munu me pisiabaso aga tede wiegi yai homu egobeo.

22 Tiali goli Godigo Mobo Bidigo te bidigo

* 5:17: Rom 7:15-23

homude hodolobo dwagi yai kolesaga e dao: te we bidide dwagi yai homu eyu, godolo mu ebo kolesaga me, te dwagi yai homu ebo kolesaga me, te homu nagame ebo kolesaga me, te wei polo ponosiabo kolesaga me, te we bidi tigidali tau sabo kolesaga me, te doloba pelama bilibo kolesaga me, te homu kea pabo kolesaga me, ²³ te imilai bidigo ebo homu kolesaga me, te dago homu kolesaga bugagia tonalubo kolesaga me, te tobage kolesaga tigidali te Godigo Mobo Bidi agai dago homude hodolobo dao. Tama te tobage dwagi yai kolesagade te bomo yai po me deligo habu selebeo. ²⁴ Tama Kraisi Jisasde wadolali we bidi augwaligo augwa tigo tade ebo dwai kolesaga ela silai dao, te ni pedaide elali gilama tiwai. Tama te dwai kolesagago hodolobo se, te gedugo mena nai sulama sainogo ebo homu kolesaga te me, te Kraisi we bidi augwaligo te kolesaga tagala silai dao.

²⁵ Te Godigo Mobo Bidi agai da bidibo ula menama, tama da me te Mobo Bidi bilibo kolesaga tiwaide pepela walinao. ²⁶ Tama tiyu, dago dena digi dena nogi ugwaba siyu, tama dago dena ama homu hodolobo po weyu aga sebe yabo po wago, tama tiyu dago homugo augwaligo nai sabo homu elamo dao.

6

Mena tobage nai wae nago bulai baso da, te tobage naga nago saibao

¹ Eno abagi dede, dagego bidi me deli aga dwai se ebadi subaso da, teda te Godigo Mobo Bidi

agai ebo wiegi yai kolesaga wali pabo bidi dagego te bidibolo dua dua digi agai homu begelabo dodolobo po wao. Dagego aga dali homu şeşe eyu wado po wagio. Dage tigidali deli deli dua dao, tama te dwai bidi Satango dage me te dwai kolesaga tomoba kegidali weyu yao. ² Tama dage tomode bidi me deli agai te tobage şeşe toloyu da, teda dagego aga tau mao. Tama dagego duga hasi te tobage tau sabo şe eyu da, teda dagego te Kraisgo bomo yai po usu nagasaibao. ³ Tama dage dua dao, bugagia suao. Te bidi deli agai te homu ebo, aga digi aga nogi ugadu elalubo homu eyu da, tama agaduba bomo dali bidibo bidi da homu eyu da, tiali goli aga nogi me bomo me elalusişbaso, teda te bidi aga digi aga homu tomode ili po ola mabo dao. Tama aga tulamuidali weyu, agai te homu ilamuo. ⁴ Tama tidali weyu, tigidali bidi augwa ebo şe augwa digi osola suyu, tama dago ebo şe wiegi yai şe ebowe te suainogo bugagia osola suao. Tama tebo bidi agai te aga digi ebo kolesagade sulama, tama te kolesaga usu baso, aga wiegi yai homu emainao. Tiyu aga ebo kolesaga dali te gasa bidigo ebo kolesaga dali si te dagalamuo. ⁵ Magi baso meni. Godigo tigidali bidi deli delibolo augwaligo e tşde yabo şe tedali tedali dobolama mawai dao. Tama tiyu, tama augwali deli deligo te mani şe te ni nagede tolobo tiwai ebo dao.

⁶ Te Godigo po odali bidi agai aga wiegi yai nai tigidali togolama, tama te Godigo po ola mabo bidibolo dobayao.

⁷ Te e pode dagego geda munamuo: bidi mego te Godigo po olo oda tagalama, tama nosali

Godigo te bidibolo seęe magobeo, te homu mu egimio. Tama bidi mego te tubo nai ge me tõe buluyu da, teda te bulali naigo du te naga nosali saibao, te gasagi yai naigo du sogobeo. ⁸ Tama te nai ge bulubo seęe eno te po digi po begelama obao, bidi aga tigigo tõe ebo dwai kolesaga wali peyu bidiyu da, teda tede agai te tobage kole-sagago du walama saibao. Tama te kolesagago te bidi dolama, mu hagabo tiwai yaibao. Tiali goli, te bidi agai Godigo Mobo Bidigo dwagi yai kolesaga wali peyu bidiyu da, teda te bidigo te tobage dwagi yai kolesagago walobo du nosali saibao, te Godigo Mobo Bidigo agabolo te bidada pabo bidabo ula mawaibao. ⁹ Tama tibaso, dago te dwagi yai kolesaga edubadi, te tigi dene eyu da, teda dago te dwagi yai kolesaga ebo seęe hagela ilamuo. Magi baso meni. Dago te seęe ebo tagalosişbaso da, teda nosali te nai inabo side Godigo dabolo te wiegi yai kolesaga ebo seęe nai wai du mawaibao. ¹⁰ Tama tibaso, dago te dwagi yai kolesaga ebo tų subaso da, teda dago te tigidali we bidi tau sao. Tama te Kraide augwa homu tigidali muani we bidi te augwali dago hani we bidi tiwai dao. Tama tibaso, dago bomonama, tama augwali te dwagi yai kolesaga eyu, hauwa sogo tau sao.

¹¹ Eno dagebolo e pas po tolainogo eyu, tama eno te dagebolo pusubo po obadi, gasa bidigo odolama tama agai nogogo aşebao. Tiali goli megi eno dagebolo te po silagasu wabo po obaso, ena digi eno e po eno nogogo aşebao. Suao. Eno e po silagasu aşebo po te eno genuaigo aşebao.

¹² Te Juda bidi meba augwaligo bomu elama,

tama te dagego tigiwali togwao po te mobo mabo po dagebolo megi wedu gebao. Tama tiyu, augwaligo te tigi daide ebo şede augwa nogi ugwaba saibao. Augwaligo e homu ebo dao, augwaligo dagebolo te tigiwali togwao po olama, tama dagego duga tigiwali togobo si, tama gasa Juda bagego te şe yali po odobo si augwaligo te dage tigiwai togwao po ola mani bagego nogi ugwaba saibao. Me ma, augwaligo koneani, te augwaligo dagebolo te Godigo gedude dage doloba pai we bidi pedalomainogo, Krais aga ni pedaide isali po weyu da, teda te gasa Juda dabe augwaligo augwalibolo dene mawaibao. Tama tibaso, augwaligo dagebolo te tigiwali togwao po naga weyu, mobo mabo po dagebolo wabo dao. ¹³ Tialima, te augwa tigiwali togwali bage, te bage augwa digi augwaligo te Juda dabego bomoyai po tigidali mu bugagia wali pabo menio. Tama dagebolo te duga tigiwali togomainogo mobo mabo po weyu, tama augwaligo dagede te homu ebao, 'Augwali dago po wali peyu, augwa tigiwali togobo si, tama te dago Juda hani bagego dago nogi ugwaba saibao,' te homu eyu augwaligo dagebolo te tigiwali togwabo po wabo dao. ¹⁴ Tama augwaligo te şede augwa nogi ugwaba sabo dao. Tiali goli, ena digi eno te dago Genuai Bidi Jisas Krais agai da tau somainogo aga ni pedaide isali po, te po weyu, tama eno aga nogi naga ugwaba sabo dao. Tama te ni pedaide eno te po obao, eno ena tigo e tode ebo dwai kolesaga ela silai dao, te ni pedaide elali gilama tiwai. Tama ena me, te tobage dwai kolesaga ebode mu isali bidi tiwai dao, te tode ebo

kolesagago eno homu ma hodologobeo. ¹⁵ Tama te tigiwali togobo se dali, te tigiwali togisiabo se dali si te olo se dao. Te se de magigobeo, te olo se tama dao. Tialima, te God agai da gesi noma sai we bidi nigibo kolesaga, te kolesaga wiegi yai mu dao, genuai mu dao, se ge mu dao. ¹⁶ Tama eno homugo te eno megi tamadi wali po wali pabo we bidi tigidali, te Godigo augwalide homu dene eyu, tau sao, augwali moni homu isiama bugagia bidimainogo yao. Tama te tobage we bidi augwali te Godigo di a sali Israel we bidi hani mu dao.

¹⁷ Te eno po silagasu wabo po e dao: polobadu eno te Jisago se ebaso, augwaligo eno tigi elali. Tama elama, tama te eno tigde elalubo masalu tego te ola mobao, te ena da te Jisago se ebo bidi mu dao. Tama tibaso, megi gagalama, tama bidi mego eno po tudiba muyu te tigiwali togobo po wabo bagego po wali peyu agai tebogo ena dwai homu ilamuo. Dagego eno po wali pia o.

¹⁸ Eno ama dedeo, dagede eno homugo dago Genuai Bidi Jisas Krai s agai dage tigidali olo tau sao, te dage bugagia mu bidimainogo yao. Te mu dao. Te eno po tama dao.

Godigo dwagi yai po buku
The Holy Bible in the Dadibi Language of Papua New
Guinea
Buk Baibel long tok ples Dadibi long Niugini

copyright © 1987, 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dadibi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

f3fb5335-7c77-5120-883d-cc05478d7362